

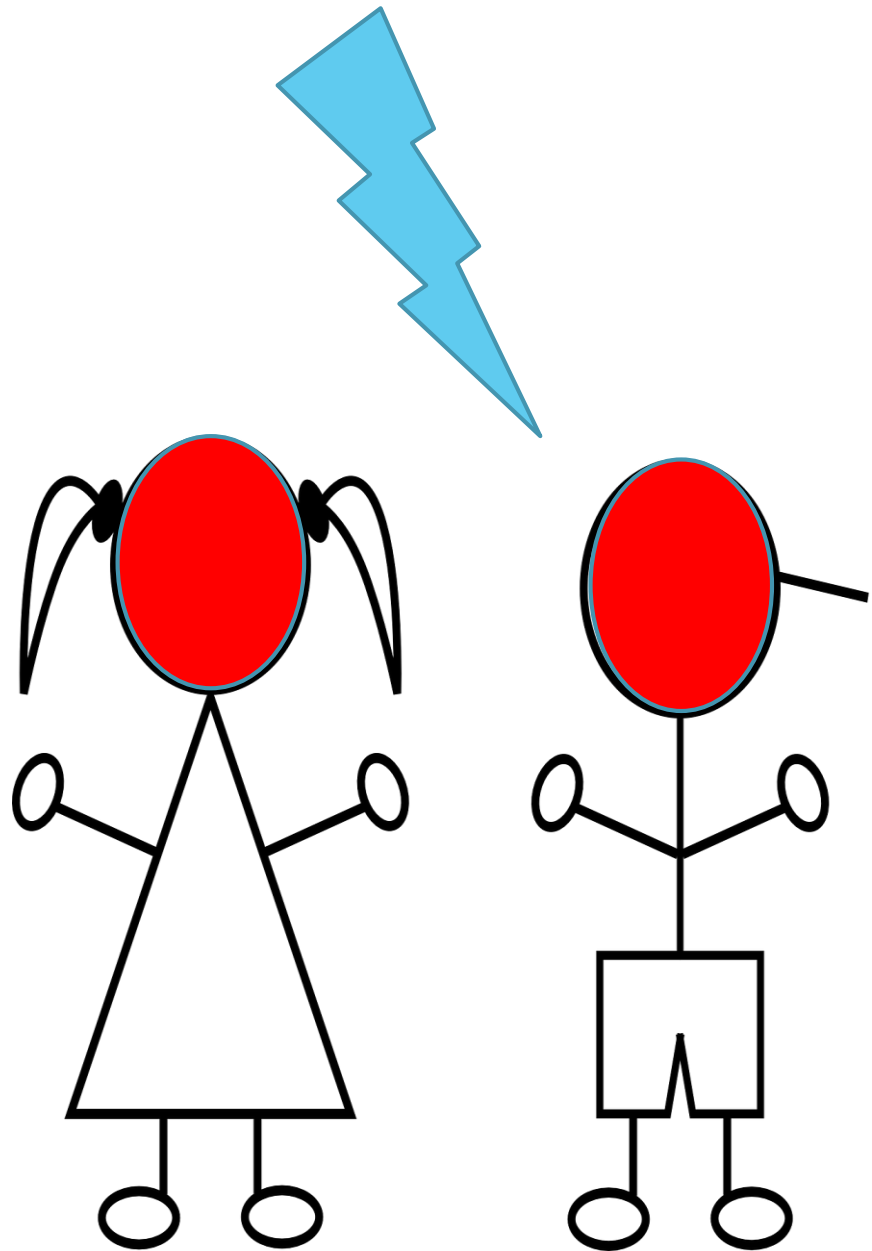
Nevyhovující bydlení a vývoj dětí

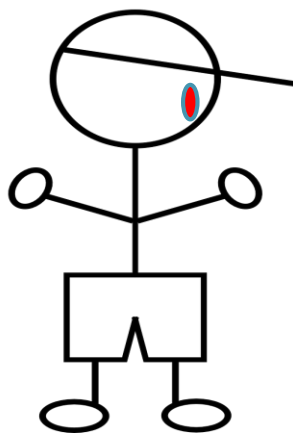
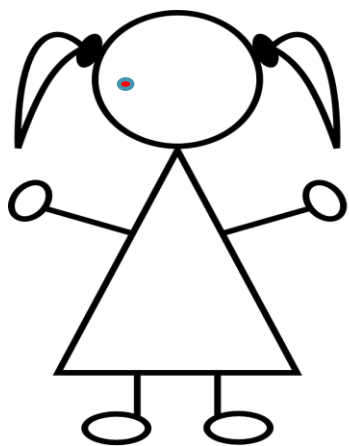
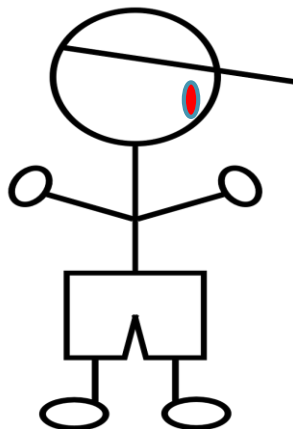
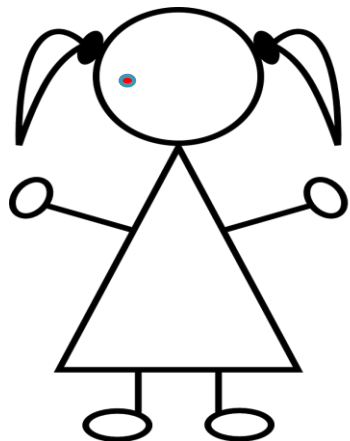
Doc. PhDr. Radek Ptáček, PhD.

Koncept ohroženého dítěte

Koncept ohroženého dítěte

Definice týrání, zneužívání a zanedbávání (child maltreatment)

Definice WHO

Ohrožování či poškozování dětí někdy označovaná jako týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, zahrnuje všechny formy fyzického a psychického týrání, sexuálního zneužívání, zanedbávání, které má za následek **skutečné či potenciální poškození zdraví dítěte, jeho vývoje nebo důstojnosti.**

V rámci této široké definice lze rozlišit pět podtypů - fyzické týrání, psychické týrání, sexuálního zneužívání, zanedbávání a nedbalé zacházení a vykořisťování.

Definice UNICEF

Násilí na dětech zahrnuje fyzické a psychické týrání, sexuální zneužívání a zanedbávání (včetně deprivace).

Násilí se vyskytuje v mnoha prostředích, doma, ve škole, v komunitě i na internetu. Stejně tak je široká škála pachatelů, kteří se násilí na dětech dopouštějí - rodinní příslušníci, sexuální partneři, učitelé, sousedé, cizinci, ostatní děti.

Společné znaky týrání, zneužívání a zanedbávání dětí

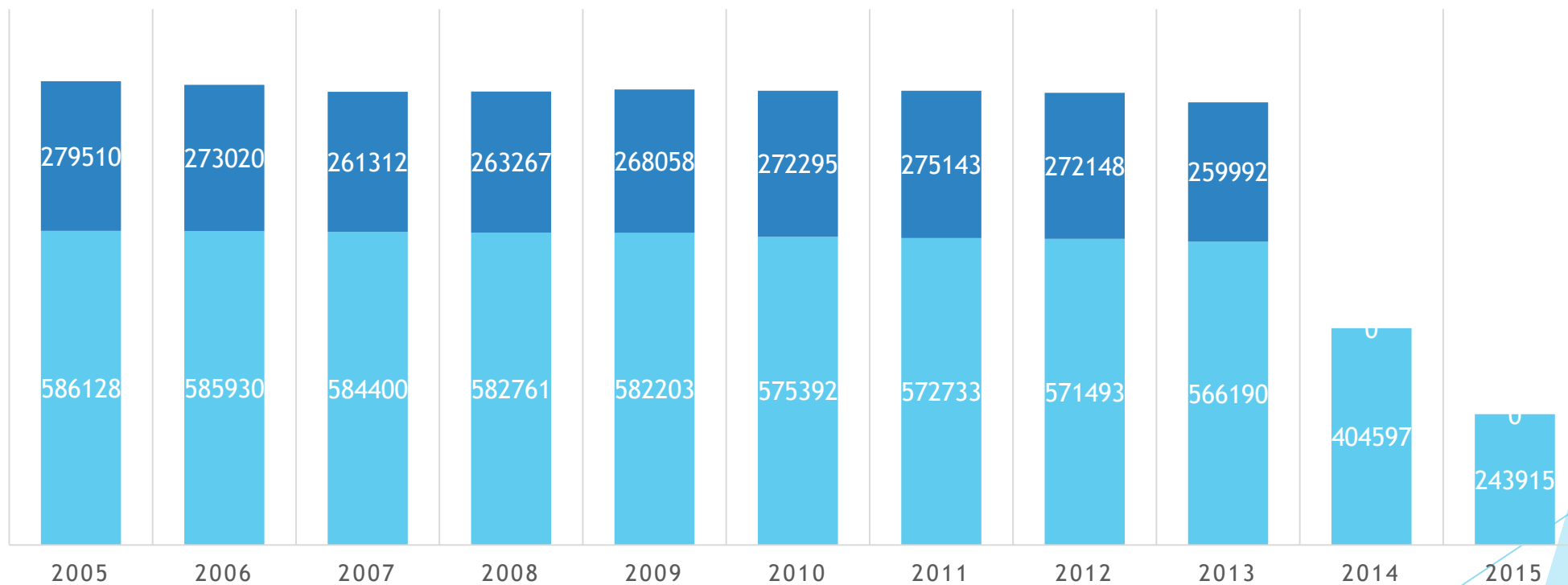
- ▶ Společenské (odborné, právní) odmítnutí daného chování - např. dětská práce, naplňování práva na vzdělání, nepřijatelnost fyzických trestů, nepřijatelnost sexuálních vztahů s dětmi
- ▶ Empirické potvrzení poškození dítěte v důsledku chování pečujících osob
 - ▶ Tzn. týrání, zneužívání a zanedbávání se neprokazuje na základě příznaků nebo projevů dítěte, ale prokázaného nevhodného/nedovoleného chování pečující osoby
- ▶ Dítě je označené jako týrané, zneužívané a zanedbávané pokud se prokáže, že se k němu takto někdo choval
 - ▶ Fyzické následky (okamžité i odložené) lze identifikovat jen u některých forem špatného zacházení s dětmi (a to ještě ne vždy)
 - ▶ Psychické následky (okamžité i odložené) lze identifikovat jen u některých forem špatného zacházení s dětmi (a to ještě ne vždy a většinou nespecificky)
 - ▶ Sociální následky
- ▶ Oprávnění státu intervenovat ve prospěch týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí

ORHOŽENÉ DĚTI V ČR

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, ranging from light sky blue to deep navy blue. The shapes are primarily triangles and polygons, creating a dynamic, layered effect on the right side of the page, while the left side is mostly white.

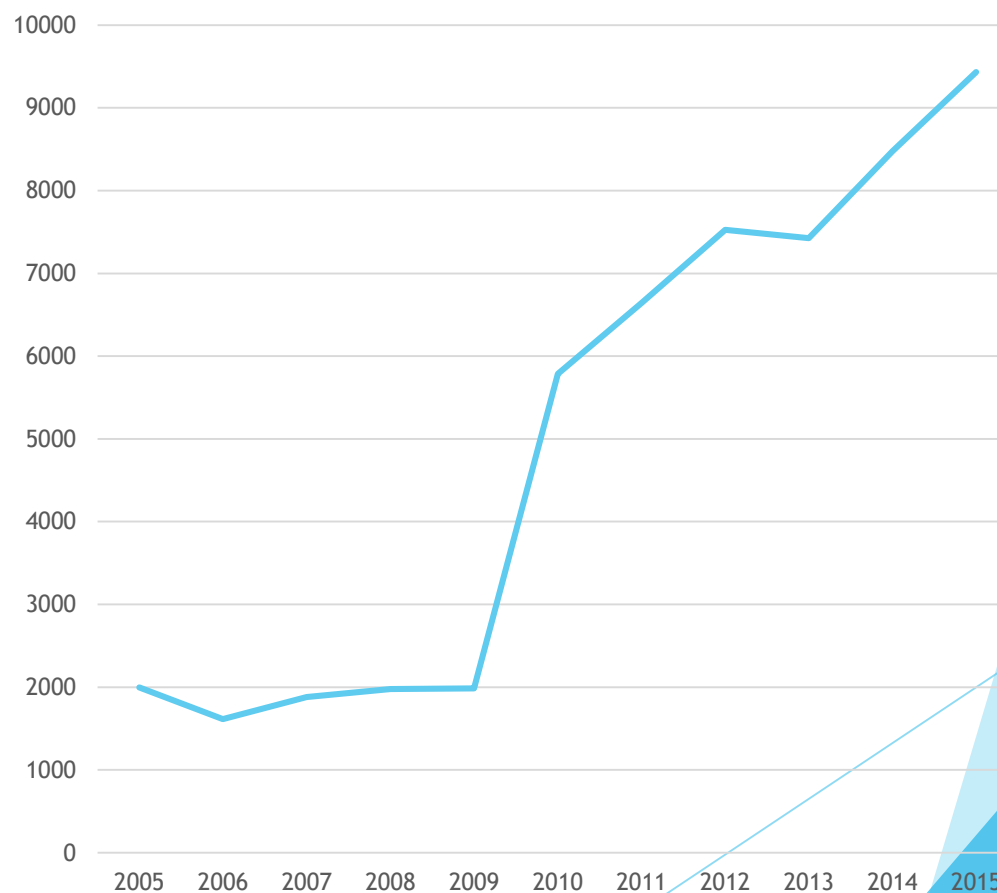
Počet dětí v systému sociálně-právní ochrany dětí v ČR

■ Počet případů (celkem) ■ Počet živých případů

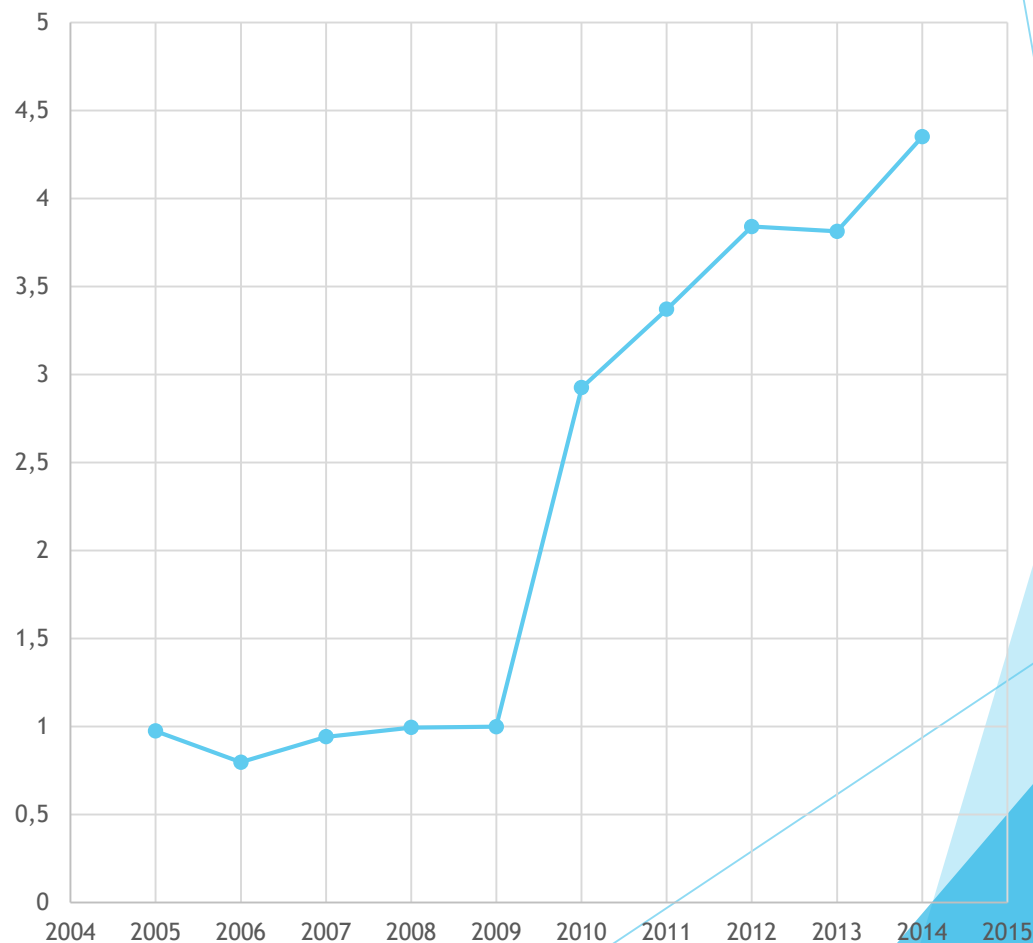
Vývoj počtu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí v ČR

Rok	Týrané, zneužívané a zanedbávané děti
2005	1997
2006	1613
2007	1883
2008	1978
2009	1986
2010	5787
2011	6642
2012	7525
2013	7427
2014	8478
2015	9433

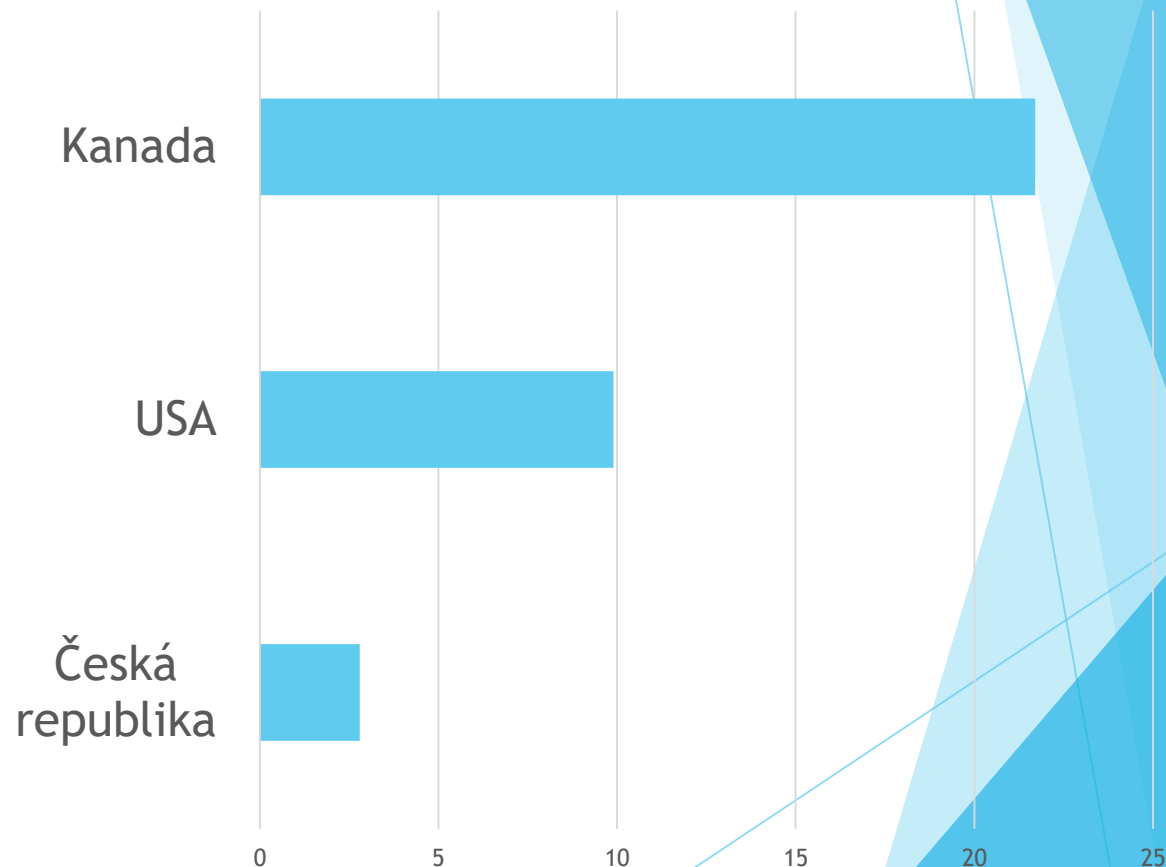
Přepočet týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí na 1.000 dětí

Rok	Týrané, zneužívané a zanedbávané děti na 1.000 dětí
2005	0,974
2006	0,797
2007	0,941
2008	0,994
2009	0,998
2010	2,925
2011	3,371
2012	3,841
2013	3,813
2014	4,351

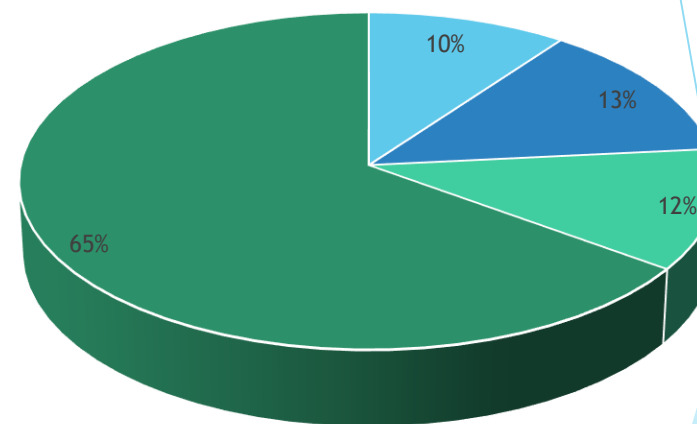
Mezinárodní srovnání výskytu týrání, zneužívání a zanedbávání

Stát	Týrání, zneužívání a zanedbávání v přepočtu na 1.000 dětí
Kanada	21,7
USA	9,9
Česká republika	2,8

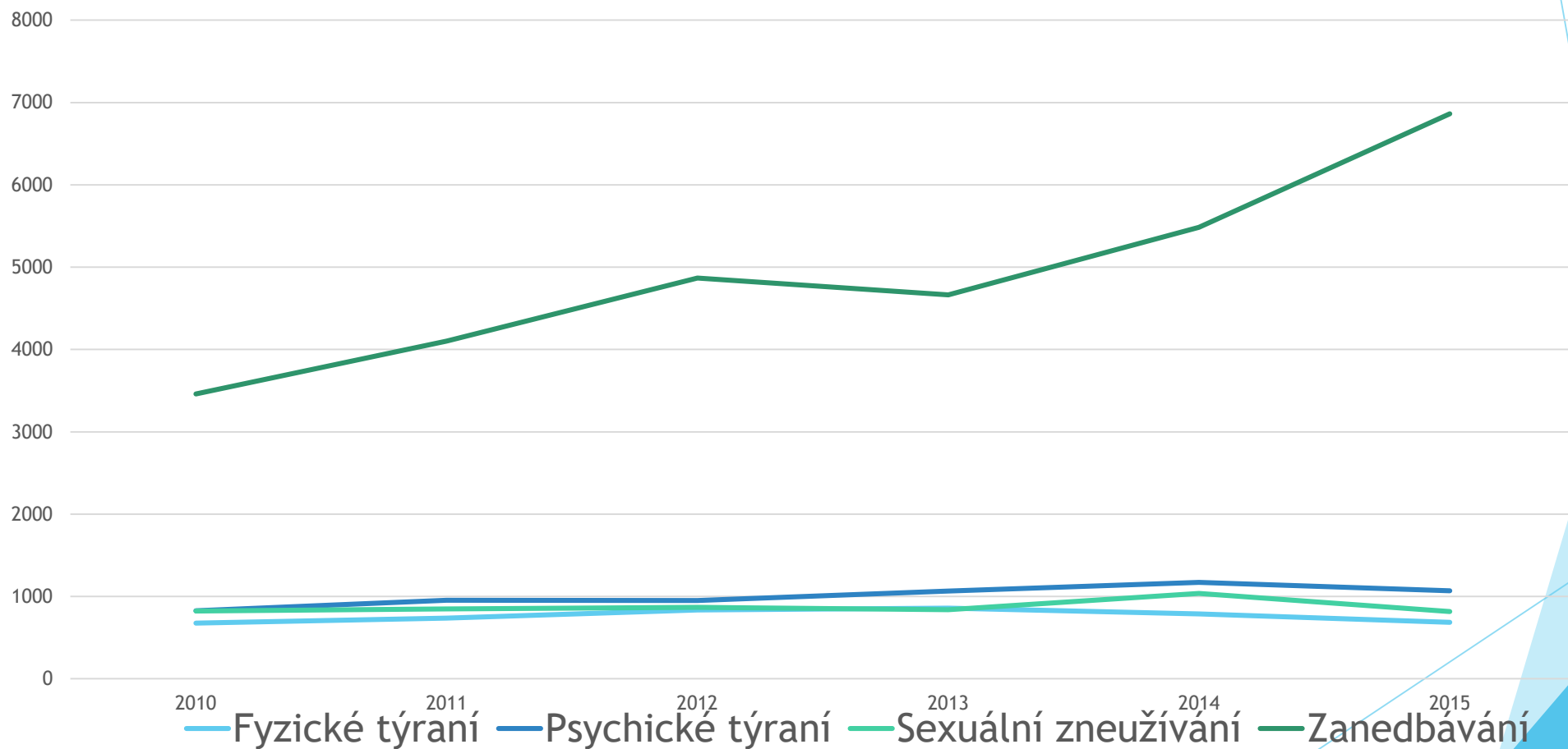
Jednotlivé formy špatného zacházení s dětmi

Kategorie špatného zacházení	Absolutní počty 2010-2015
Fyzické týraní	4583
Psychické týraní	6037
Sexuální zneužívání	5231
Zanedbávání	29441

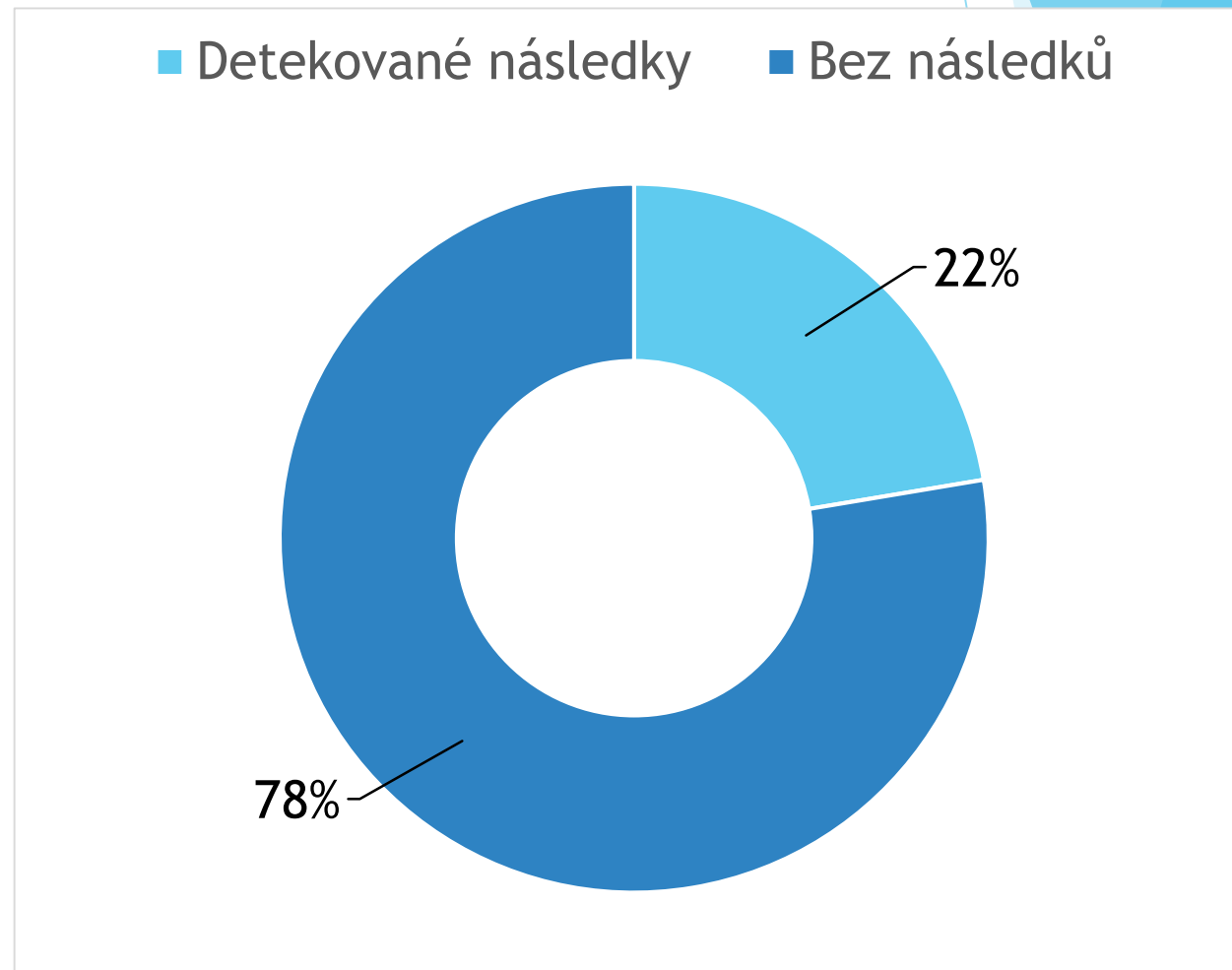
- Fyzické týraní
- Psychické týraní
- Sexuální zneužívání
- Zanedbávání

Vývoj počtu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí

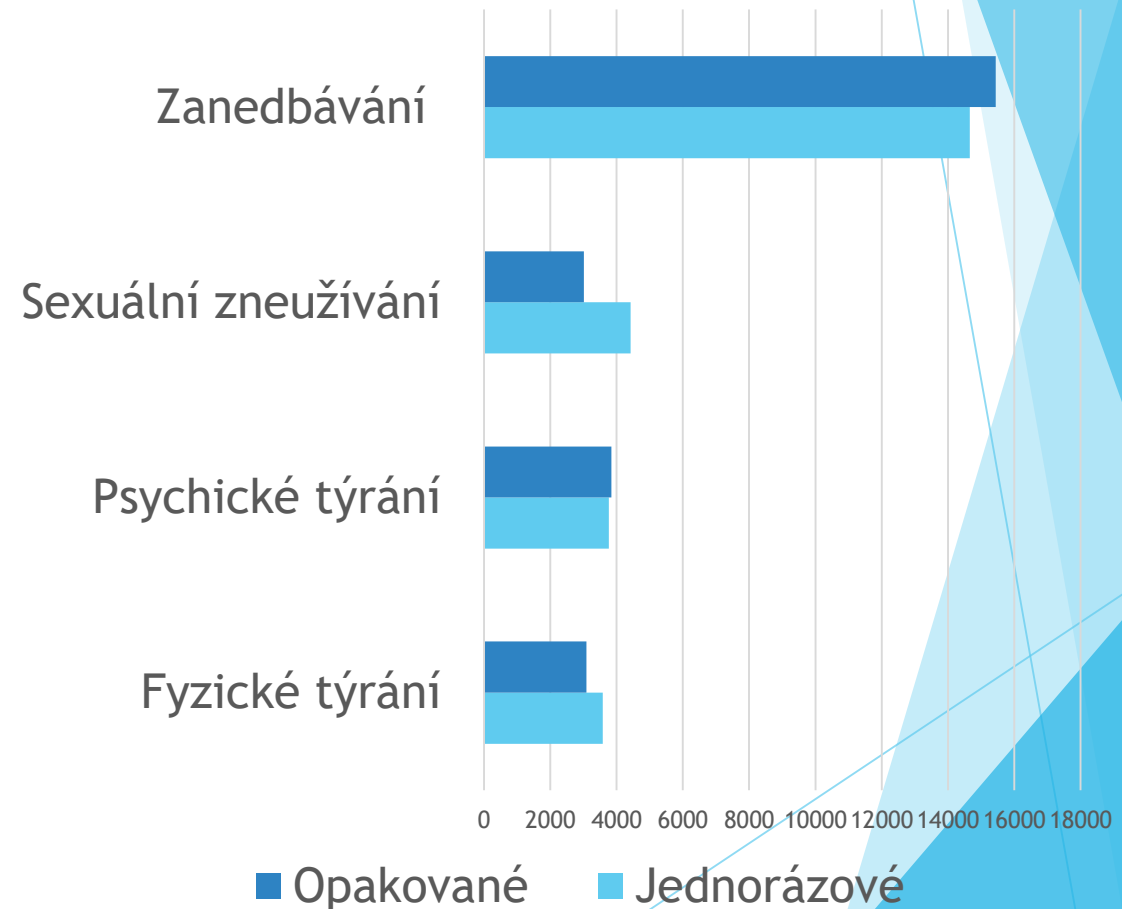
Detekované následky týrání, zneužívání a zanedbávání

Následky	Absolutní čísla
Detekované následky	12285
Bez následků	42646

Jednorázové nebo opakované poškození dítěte

	Jednorázové	Opakované
Fyzické týrání	3586	3092
Psychické týrání	3767	3845
Sexuální zneužívání	4422	3017
Zanedbávání	14661	15437

Terezie Pemová, Radek Ptáček

Zanedbávání dětí

příčiny,
důsledky
a možnosti
hodnocení

ZANEDBÁVÁNÍ

Obecné indikátory týrání, zneužívání a zanedbávání

- ▶ Somatické nálezy svědčící o poškození dítěte (zranění, podvýživa, těhotenství)
- ▶ Chování dítěte - neexistuje žádné „typické“ chování týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí
 - ▶ je potřeba věnovat pozornost výrazným změnám v chování dítěte bez běžných vývojových příčin
 - ▶ projevům sebepoškozování (včetně suicidálním), agresi vůči jiné osobě, zvířatům
 - ▶ Traumatizaci dítěte
- ▶ Chování rodiče
 - ▶ Chladné, hostilní, upřednostňující vlastní zájmy a potřeby, rodiče, kteří se chovají tajnůstkářsky, izolují dítě i rodinu, vyhýbají se kontaktu se školou, lékaři, atp.

Zanedbávání

- ▶ Formy zanedbávání: dohled nad dítětem, nedostatečné zabezpečení základních materiálních potřeb (ubytování, stravování, oblékání, hygiena), emoční deprivace, zanedbávání školní docházky nebo vzdělávacích potřeb dítěte
- ▶ Projevy zanedbávání
 - ▶ Fyzické - podvýživa, avitaminóza, chudokrevnost, zažívací obtíže, obezita; vadné držení těla, svalový hypotonus, chronické dermatologické obtíže; neléčené vady a kazy chrupu, vyšší výskyt, případně nedoléčení infekčních onemocnění, především hepatitidy včetně typu C, stafylokokové infekce
 - ▶ Psychické - nerovnoměrný nebo opožděný vývoj dítěte v jakékoliv oblasti

Důsledky zanedbávání

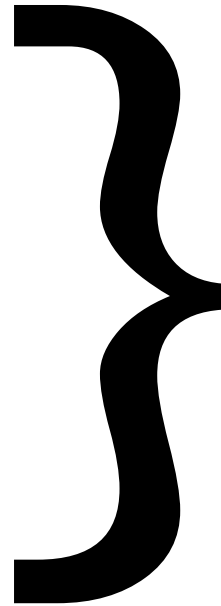
- ▶ Zanedbávání dítěte ovlivňuje v podstatě všechny oblasti života dítěte (zanedbávání může mít i fatální podobu!)
- ▶ Zanedbávání je nejzávažnější formou CAN (nezájem rodiče lze je těžko intervencí změnit, zatímco nedostatek rodičovských kompetencí lze vhodnou intervencí napravit)
- ▶ Zanedbávání dětí má největší dopad do celospolečenské oblasti (vzdělávání - akademická úspěšnost), chudoba, vyšší pravděpodobnost výskytu predelikventního a delikventního chování, užívání psychotropních látek, atp.
- ▶ Zanedbávání dětí je jako jediná z forem CAN spojena se socio-ekonomickým statusem rodiny/dítěte

Zanedbávání intervence

- ▶ Zajištění bezpečí dítěte
- ▶ Saturace somatických potřeb
- ▶ Saturace psychických potřeb
- ▶ Režimová opatření
- ▶ Systematická a komplexní péče o rodinu
 - ▶ vyřešení socio-ekonomických příčin zanedbávání dětí,
 - ▶ nácvik rodičovských dovedností,
 - ▶ služby podporující vzdělávání, volný čas, společenskou integraci dětí

NEVYHOVUJÍCÍ BYDLENÍ A VÝVOJ DĚTÍ

**Children who
have
experienced
homelessness**

Poor Health

Poor Mental Health

**Developmental
Delays**

**School
Problems**

**Academic
Achievement**

**Social
Skills**

The Reality of Family Homelessness

- ▶ Lack of structure, routine, stability
- ▶ Trauma
- ▶ Loss
- ▶ Lack of access to food
- ▶ Lack of health care
- ▶ Inappropriate living conditions (no play space, overcrowded, unhealthy, over-stimulation or under-stimulation)
- ▶ Stressed attachments to caregivers
- ▶ Invisibility

© Dreamstime.com

ISPCAN XXII

International Congress
on Child Abuse and Neglect

© Prague © pk

Prague, Czech Republic,
2–5 September 2018

Child Protection in the Changing World

WWW.IPSCAN2018.ORG

DĚKUJI ZA POZORNOST!